

ІНЖИНІРИНГОВИЙ ПІДХІД ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІТ - ПРОЕКТУ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Чайковська Марина Петрівна

Кандидат економічних наук, доцент

Доцент кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

(Одеса, Україна)

Кайтанджян Ганна Самвелівна

Аспірантка

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

(Одеса, Україна)

Сучасні некомерційні підприємства здійснюють свою діяльність в умовах мінливого складного, високо динамічного макросередовища. Щоб залишатися ефективними та конкурентоспроможними у досягненні своїх стратегічних цілей, вони повинні швидко реагувати на зовнішні виклики та оперативно адаптувати внутрішні процеси в напрямку прогнозованих зовнішніх ризиків. Саме управління змінами є одним з важливіших принципів системи менеджменту якості у відповідності зі стандартами ISO 9000 [1, с. 143].

Управління змінами розглядають як "процес постійного коригування напрямку діяльності організації, модифікації поведінки її працівників в умовах змін" [2, с. 57]. Проте слід брати до уваги взаємопов'язаність змін у підрозділах та кореляцію результируючих наслідків для організації, тому доцільним є застосування інжинірингового підходу до управління змінами в сучасних організаціях. Інжиніринговий підхід базується на розгляді підприємства як цілісної системи взаємопов'язаних бізнес-процесів [3, с. 65], на їх моделюванні та аналізі, за результатами якого здійснюється оптимізація чи реінжиніринг, що призводить до корінних перетворень діяльності організації та сприяє пришвидшеній адаптації до викликів та виходу з кризової ситуації.

Найсправжнім викликом для некомерційних організацій став 2020 пандемічний рік. Введення карантинних обмежень з'явилися

міцним поштовхом до пошуку нових джерел удосконалення бізнес-процесів та впровадження нових технологічних інструментів в межах процесу управління змінами. Для закладів освіти таким джерелом став розвиток освітніх інновацій, таких як впровадження технологічних засобів реалізації дистанційного чи гібридного (змішаного) навчання (надання освітніх послуг). І хоча адаптація закладів освіти до технологічних викликів має бути безперервним процесом удосконалення [4, с. 87], у критичні періоди реалізація саме проекту реінжинірингу бізнес-процесів взаємодії учасників освітнього процесу має за мету переформатування внутрішніх комунікації під новий формат, підтримку корінних перетворень, сприяє оздоровленню та системному оновленню.

Згідно класичного визначення під реінжинірингом бізнес-процесів розуміють революційну зміну процесів, що відбувається з використанням сучасних інформаційне - телекомунікаційних технологій [5, с. 28]. Тобто ІТ - складова обов'язково присутня в проєктах управління змінами. Для вирішення завдань моделювання та реінжинірингу бізнес-процесів найбільш доцільно використання методології IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling), сукупності графічних і текстових описів, що дозволяють розуміти і імітувати процес управління змінами, створити моделі «Як-Є» та модель «Як-Буде» після впровадження ІТ - проєкту управління змінами в організації. Згідно IDEF0 модель бізнес-процесу описується за допомогою діаграм, тексту і глосарію, які визначають взаємозв'язок процесу з виконавцями (персоналом, інформаційною системою, споживачами послуг) і об'єктами, що виступають в якості входів (вхідні матеріальні, інформаційні, фінансові чи інші ресурси), управлінь (інструктивні матеріали, нормативні документи, обмеження на виконання) і виходів (результати виконання бізнес-процесу).

На рис. 1 та рис. 2 наведено моделі «Як-Є» до початку реінжинірингу (процес навчання в оф-лайн форматі) та модель «Як-Буде» після впровадження ІТ - проєкту гібридного навчання (процес навчання в он-лайн - режимі /з он-лайн складовою) в стандарті IDEF0. Інжиніринговий підхід до управління змінами некомерційних підприємств галузі освіти дозволяє застосовувати моделювання основних бізнес-процесів та реалізацію впровадження ІТ - проєкту переходу до гібридного навчання. Що дозволяє не переривати надання освітніх послуг в умовах пандемії, не знижувати якість та практичність, підтримувати траєкторію інтерактивності та інноваційності, передбачати і мінімізувати ризики, дозволяє дати оцінку поточній діяльності по відношенню до вимог зовнішніх трансформацій.

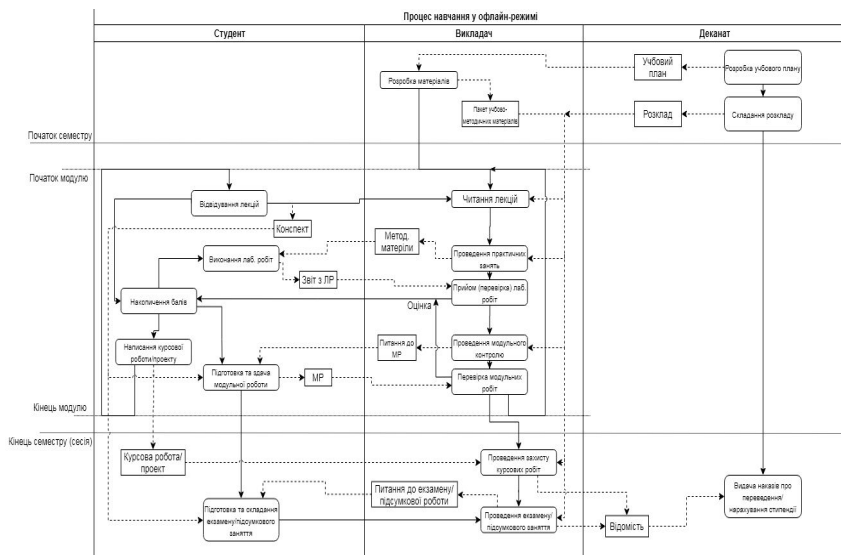

Рис. 1. Модель «Як-Є» до початку реінжинірингу

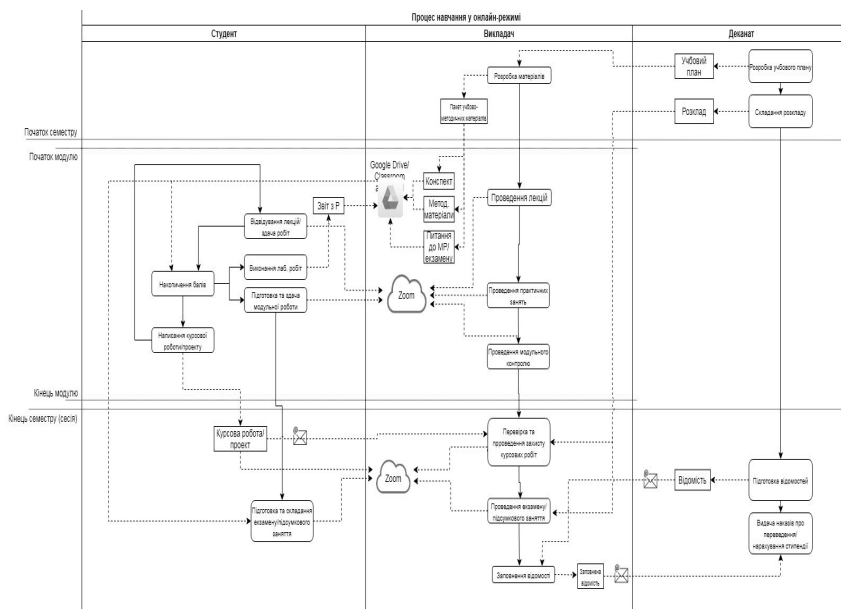

Рис. 2. Модель «Як-Буде» після впровадження IT – проєкту

Література

1. Worth J. Nonprofit Management. California: SAGE Publications, Inc., 2014. 453 p.
2. Косач І.А., Ладонько Л.С., Калінько І.В. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навчальний посібник. Чернігів: ЧДІЕУ, 2013. 215с.
3. Хаммер М., Чампи Дж. Реинжинринг корпорации: Манифест революции в бизнесе / пер. с англ. Санкт-Петербург: Издательство СПб университета, 2007. 332 с.
4. Борисова Т.М. Маркетинг некомерційних організацій у розрізі сфер діяльності: теорія і практика. Тернопіль: Астон, 2015. 284 с.
5. Данченко О.Б. Практичні аспекти реінжинірингу бізнес-процесів. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 238 с.